

Падарунак для Адэлі

Я спазьняюся, я без машыны, я заблукаў. Што мне рабіць? Цяпер я практычна ня п'ю, але сёньня вырашыў адарвацца напоўніцу, як у найлепшыя гады. Вядома, за стырно магла б сесьці жонка, але менавіта сёньня я мушу застацца сам. Я сам-адзін сярод зарослага ядлоўцам бору. Вырашыў скараціць дарогу ад чыгункі і вось – углядаюся ў цемрадзь, што навалілася па-трапічнаму раптоўна. Цёпла, нават крыху задушна.

У мяне добрая візуальная памяць, ад якой будзе плён, калі ёсьць хоць якая візія. Я запаліў ды ўбачыў валун. Што ж, прысядзем ды вып'ем са срэбнай антыкварнай пляшкі, падоранай сябрамі на мой нядаўні юбілей.

У Адэлі сёньня таксама юбілей. У левай кішэні я трымаю срэбную пляшку, а ў правай – срэбны... Падарунак для Адэлі ляжыць у маёй правай кішэні.

Ці ж мог хто з нас падумаць, што Адэля перабярэцца са сталіцы ў лясную глушэчу? Не, ня надта далёка ад гораду. Але ж Адэля ня водзіць аўто і ня любіць набіткаванага дачнікамі грамадзкага транспарту. Адэля любіць іграць на раялі, гуляць сярод дрэваў, гушкацца на арэлях з кніжкай, піць каву на тэрасе і глядзець на аблокі.

У думках я ўжо там – ля арэляў, тэрасы і раяля, аднак трэба шукаць дарогу. Мабільная сувязь тут, у лесе, чамусьці не працуе, а павінная. Што ж, каўтнем з пляшкі ды рушым сяк-так.

Да знаёмства з Адэляй я ня мог уявіць сабе, што палюблю рамансы. Зрэшты, я і цяпер іх прымаю адно ў Адэльчыным выкананьні. Пра маё захапленне ёю яна ня ведае. Аднаго дня, у гасьцях, я выпадкова пачуў запіс і закахаўся ў голас. Ня ў тэмбр, а ў... Пачаў хадзіць на імпрэзы, каб хоць раз перахапіць ейны позірк, і аднойчы мне пашанцавала. Дзесьці недалёка ад мясцін, дзе я цяпер працярэбліваюся празь ядловец, на беразе возера ладзілася Купальле. Я блукаў сярод людзей, нікому не вядомы і нікім не заўважаны. Пасля выступу Адэлю атачаў натоўп, які насіў яе на руках, лашчыў, цалаваў ручкі... шыйку... губы... гр...

Плясь – партызанскія акопы! Я бразнуўся ў яміну, поўную плястыковак і ржавага жалеззя. Са сьпіны грывнуў далёкі цягнік. Значыць, трэба ўзяць крыху правей. Дзіўна: ані сьцяжыны, ані супрацьпажарнай траншэі, якая дакладна прывядзе да людзей. Як сюды забраліся спадары турысты выходнага дня, што пакінулі сярод сьмецьця пустыя бляшанкі? Запальнічкай асьвятліў каленку – праз падраную нагавіцу праступіла кроў.

Тады, на пікніку ля возера, я таксама падрапаў нагу, аднак болю нават не заўважыў. «Мурр, а вы чаго сумуеце?» Я ня верыў свайму шчасьцю. Яна да мяне зьвярнулася! Зь якое прычыны зьвярнулася? Вы што, ня верыце ў цуды? Хаця б калядныя? А купальскія?

Мы разам купаліся, мы выпілі на брудэршафт і цэлую ноч...

Хрумсь. Ледзьве пасьпеў адскочыць! Яшчэ імгненьне, і

старая высозная сасна ляснула б па маёй хрыбціне. Я скокнуў і разьдзёр шчаку аб сук.

Вып'ем...

..Пасьля той Купальскай ночы я прачнуўся самым шчаслівым чалавекам у свеце. Ля вогнішча гатавалі каву, налівалі гарэлку, мазалі бутэрброды. Мне падавалася, што я стаў вышэйшы ростам і шырэйшы плячыма. Я імпэтна памахаў Адэлі рукой. Яна ледзьве прыкметна кіўнула і адварнулася да нейкага ці то паэта, ці то бізнэсоўца... Не, да саліста сталічнай оперы.

Гэта цяпер паспаліты чалавек можа ўбачыць вяршкі грамадства адно праз тэлевізар. А тады... тады вяршкі толькі ўзьбіваліся. Саліст накінуў на Адэлю плед ды так і пакінуў руку на ейным плячы. Адэля гучна засьмяялася.

Як яна сьмяялася!.. Наступная наша сустрэча адбылася ўжо праз шмат гадоў — гадоў маіх частых узгадак і трызьненняў пра Адэлю. На свой сёньняшні юбілей Адэля нікога не запрашала. Я ня ведаў, як быць, але зранку патэлефанаваў колішні саліст оперы: «Пойдзеш?»

І я вырашыў. І вырушыў. І вось я тут. А цяперака тут балота. Дзіўна, ніколі ня думаў, што ў гэтых ваколіцах ёсьць балоты... Стоп. А далей куды? Хмара на хвіліну адкрыла жарую поўню, і я ўбачыў, што стаю акурат пасярод багны. Я патрос пляшку — хопіць на паўгадзіны няспешнай гутаркі з самім сабою. Напрыклад, паўспамінаць пра наступную сустрэчу пасья Купальля.

«А чаго вы не тэлефануеце?» — «Дык...» — «Які на вас сымпатычны касьцюмчык. Ну, хадземце, хадземце,

раскажаце». Вялікая кватэра з краявідам на стары горад, камін, пляшка каньяку і кветкі на сталі. «Гэты раманс я напісала сёння, вы будзеце першы, хто яго пачуе». — «Я?!» — «У бары ёсьць яшчэ адна пляшка». Я верыў і ня верыў. Я... дык я, канечне... вядома, я хуценька... «Ну што ж вы?» Яна паклала сваю руку на маю руку, і мы...

Бульк! Корч пад нагамі пачаў няспешна і няўмольна асядаць. Страшна. Я намацаў пляшку і падрыхтаваны падарунак, які назаўжды застанецца пры мне.

— Э, ачкарык, закурыць не найдзёцца?

Мэтраў за дзесяць ад мяне зьявіўся абрыс постаці. Хмара зноў выслабаніла поўню, якая асьвятліла чалавечка неакрэсленага ўзросту ў кірзачах, гарнітуры, бэйсболцы на галаве і з вудай у руках.

— Ты ня бачыш?

Я па калена засеў быў у багне.

— Высунь левую нагу ў бок таго цьвятка. Так. Другую траха ўпірод, тока бліжэй. Гэна, ціпер трохі павярніся. Ня ў ту сторану. Ага, сюдой. Ціпер прыгай да куста. Дзяржы вудачку... Ну во, ачкарык, а ты баяўся.

Чалавечак паказаў гнілаватыя зубы.

— Што курыш? «Парламент»? Ні фіга сабе! Гарадзкі, што лі?

— Слухай, дзядзьку, як мне выйсьці на дарогу да...

— Ты дурны? Якія тут дарогі? — адказаў чалавечак і разам з вудай нырцануў у хмызьняк.

Я пагробся праз зарасьнік у адваротны бок. Убок поўні.

* * *

Адэльчын дом стаіць на самым высокім пагорку ў ваколіцы. Да дому вядзе яжджалая дарога: Адэля ня любіць быць на самоце і заўжды чакае гасьцей. Я цудоўна памятаю гэтую дарогу, бо апошняя наша сустрэча адбылася менавіта тут, на Высокім Пагорку. Ну, не тое каб сустрэча... Яна адмыслова патэлефанавала і запрасіла. Ехаць не хацелася. Я ж ведаў... Але яна ўмее прасіць: «Мурр, мне сумна, мне самотна». Я скокнуў у машыну. На гадзінніку пераваліла за поўнач. Як я ляцеў па начным горадзе, як сьвідраваў сваім аўто пругкі слой атмасфэры, як узахлёб лічыў марудныя імгненьні! Як жа я ненавідзеў мёртвага ўжо кіроўцу, які акурат на скрыжаваньні абводнай дарогі і шашы ўпіліўся ў фуру і заблякаваў рух.

Я спазьніўся. Я гэта зразумеў адразу. Нават ня выключыў рухавіка. Побач ужо стаяла іншая машына. Я зайшоў у прыадчыненны дзьверы і пачуў, як у залі рыпіць канапа і нехта стогне...

Бац! Вялікае, жывое, моцнае... Калі траціш прыгомнасьць, ніколі ня ведаеш, колькі часу гэта доўжылася. Выглядае, што я ляжаў павалены адно некалькі сэкондаў, бо лось (лось?) зусім побач прабівае сабе дарогу напразткі праз гушчар. Ці ён спужаўся мяне, ці папросту сьпяшаецца па тэрміновых справах? Падымаюся, валюся, станаўлюся на карачкі. Акуляры пагнуліся, але не пабіліся, ляжаць побач з рукой. Падарунак у кішэні працінае болем бок. Па дарозе, пракладзенай жывёлінай, перабіраю нагамі,

а часам рукамі. Ужо блізка. Блізка, Адэля...

* * *

На вялікім лужку перад домам стаяць сталы, на якіх – бутэлькі, закускі і кветкі. Усё вакол асьветлена адмыслова прывезенымі пражэктарамі. А таму я ўжо здалёк бачу правым вокам (левае заплыло) гасьцей. Экс-саліста опэрнага тэатру цяжка пазнаць: мае чорны твар ад запечанай крыві. Смокінг – нібы сцягнуты з пудзіла, якое памачалі ў сіласную яму. Адна рука саліста неяк ненатуральна боўтаецца, другой ён трымае плот, каб не паваліцца. Астатнія наведнікі нібы дваінікі саліста – такія ж парэпанья, пакамечанья: іх дзесяць, дваццаць, легіён? Большасць зь іх я ведаю калі не па імя, дык у твар.

Вунь руды, падобны да тхара мэн – вядомы ў краіне бізнэсовец. А вунь цыбаты хлюст з моднай фрызурай – дырэктар камэрцыйнага тэлеканалу. І таўстуна-барадача ў чорных (гэта ноччу!) акулерах ведаю – паэт...

Я ўжо ўзняўся з карачак і кульгаю да сшэрхлай грамады. Усе маўчаць. Глядзяць на дзьверы дому. А можа, сабе ў сярэдзіну. Я сьціскаю падарунак у кішэні. Да хрумсту сьцяў пальцы непашкоджанай рукі. Колькі цягнецца маўчаньне? А жыцьцё? А імгненьне?

Бязгучна праляцеў кажан. Бязгучна прапоўз вужака. Бязгучна з-за плоту бліснулі вочы ваўчыныя. Рыпнула масьніца ў доме, павярнулася клямка...

Я ня выпрымаў і выхапіў з кішэні вялікі срэбны

рэвальвэр, набіты вялікімі срэбнымі кулямі. І тады астатнія імгненна павыхоплівалі свае пісталеты.

Дзьверы расчыніліся, і на ганку паўстала юбілярка з гітарай у руках:

— Мурр, хлопчыкі... Гэты раманс я прыдумала проста цяпер. Вы будзеце першыя, хто яго пачуе.

І ўсьміхнулася сваёй усьмешкаю.